HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a șaptea)

27 februarie 2014*

„Trimitere preliminară — Dreptul societăților comerciale — Recomandarea 2003/361/CE — Definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii — Tipuri de întreprinderi luate în considerare la calcularea numărului de angajați și a valorilor financiare — Întreprinderi afiliate — Noțiunea «grup de persoane fizice care acționează în mod concertat»”

În cauza C-110/13,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Bundesfinanzhof (Germania), prin decizia din 20 decembrie 2012, primită de Curte la 7 martie 2013, în procedura

HaTeFo GmbH

împotriva

Finanzamt Haldensleben,

CURTEA (Camera a șaptea),

compusă din domnul J. L. da Cruz Vilaça, președinte de cameră, și domnii J.-C. Bonichot (raportor) și A. Arabadjiev, judecători,

avocat general: domnul M. Wathelet,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de M. Santoro, avvocato dello Stato;

— pentru Comisia Europeană, de R. Sauer și de T. Maxian Rusche, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: germana.

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 3 alineatul (3) al patrulea paragraf din anexa la Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (JO L 124, p. 36, denumită în continuare „Recomandarea privind IMM-urile”).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între HaTeFo GmbH (denumită în continuare „HaTeFo”), pe de o parte, și Finanzamt Haldensleben, pe de altă parte, cu privire la calcularea valorii unei subvenții pentru investiții.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

3 Considerentul (9) al Recomandării privind IMM-urile este redactat după cum urmează:

„Pentru o mai bună înțelegere a poziției economice reale a [microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM)] și pentru a elimina din această categorie grupurile de întreprinderi a căror putere economică o poate depăși pe cea a unui IMM, trebuie să se facă o deosebire între diferitele tipuri de întreprinderi, în funcție de gradul lor de autonomie, dacă dețin participații la alte societăți care nu implică o poziție de control (întreprinderi partenere) sau dacă sunt afiliate altor întreprinderi […]” [traducere neoficială]

4 Considerentul (11) al acestei recomandări are următorul cuprins:

„Pentru simplificare, în special pentru statele membre și întreprinderi, la definirea întreprinderilor afiliate se vor utiliza condițiile prevăzute la articolul 1 din [A șaptea] directivă 83/349/CEE a Consiliului din 13 iunie 1983 în temeiul articolului 54 alineatul (3) litera (g) din tratat, privind conturile consolidate [(JO L 193, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 58)] astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2001/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului [din 27 septembrie 2001 (JO L 283, p. 28, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 245)]. […]” [traducere neoficială]

5 În considerentul (12) al acestei recomandări se arată:

„Pentru a se asigura că vor beneficia de avantajele care rezultă pentru IMM-uri din diferitele reglementări sau măsuri adoptate în favoarea lor numai acele întreprinderi care într-adevăr au nevoie de acestea, trebuie să se țină seama de asemenea, dacă este cazul, de relațiile care există între întreprinderi prin intermediul persoanelor fizice. Pentru limitarea la strictul necesar a examinării acestor situații, trebuie să se restrângă luarea în considerare a acestor relații la societățile care desfășoară activități pe aceeași piață relevantă sau pe piețe adiacente – făcându-se referire, acolo unde este cazul, la definiția dată de Comisie pieței relevante care a făcut obiectul Comunicării Comisiei privind definirea pieței relevante în sensul dreptului comunitar al concurenței [(JO 1997, C 372, p. 5, Ediție specială, 08/vol. 3, p. 60)].” [traducere neoficială]

6 Articolul 3 din aceeași recomandare prevede:

„Prezenta recomandare înlocuiește Recomandarea 96/280/CE [a Comisiei din 3 aprilie 1996 privind definirea întreprinderilor mici și mijlocii (JO L 107, p. 4)] începând de la 1 ianuarie 2005.” [traducere neoficială]

7 Articolul 1 din anexa la Recomandarea privind IMM-urile are următorul cuprins:

„Este considerată întreprindere orice entitate care desfășoară o activitate economică, indiferent de forma juridică a acesteia. […]” [traducere neoficială]

8 Articolul 3 din anexa la Recomandarea privind IMM-urile privește tipurile de întreprinderi luate în considerare la calcularea numărului de angajați și a valorilor financiare care vor permite caracterizarea diferitelor categorii de întreprinderi definite la articolul 2 din această recomandare.

9 Articolul 3 alineatul (1) din această anexă este redactat după cum urmează:

„«Întreprindere autonomă» este orice întreprindere care nu este clasificată ca întreprindere parteneră în sensul alineatului (2) sau ca întreprindere afiliată în sensul alineatului (3).” [traducere neoficială]

10 Articolul 3 alineatul (3) din aceeași anexă are următorul cuprins:

„«Întreprinderi afiliate» sunt întreprinderile între care există oricare dintre următoarele relații:

a) o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților altei întreprinderi;

b) o întreprindere are dreptul de a numi sau de a revoca majoritatea membrilor organului de administrație, de conducere sau de supraveghere al altei întreprinderi;

c) o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia;

d) o întreprindere, care este acționar sau asociat al altei întreprinderi, controlează singură, în temeiul unui acord încheiat cu alți acționari sau asociați ai întreprinderii în cauză, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor și ale asociaților întreprinderii în cauză.

Se consideră că nu există influență dominantă în cazul în care investitorii menționați la alineatul (2) al doilea paragraf nu se implică direct sau indirect în administrarea întreprinderii în cauză, fără a aduce atingere drepturilor lor de acționari sau de asociați.

Întreprinderile între care există oricare dintre relațiile descrise la primul paragraf prin intermediul uneia sau mai multor întreprinderi ori al oricăruia dintre investitorii menționați la alineatul (2) sunt, de asemenea, considerate ca fiind afiliate.

Întreprinderile între care există oricare dintre aceste relații prin intermediul unei persoane fizice sau al unui grup de persoane fizice care acționează în mod concertat sunt, de asemenea, considerate întreprinderi afiliate dacă își desfășoară activitățile sau o parte din activități pe aceeași piață relevantă sau pe piețe adiacente.

Piață adiacentă este o piață de produse sau de servicii situată imediat în amonte sau în aval de piața relevantă.” [traducere neoficială]

Dreptul german

11 Articolul 1 alineatul 1 din Legea privind subvențiile pentru investițiile din anul 2005 (Investitionszulagengesetz 2005) din 17 martie 2004 (*Bundesgesetzblatt* 2004 I, p. 438) prevede că contribuabilii care fac investiții de un anumit tip în cele cinci noi Länder și în Berlin (Germania) sunt eligibili pentru o subvenție pentru investiții.

12 Această lege prevede că, în anumite condiții, subvenția respectivă este majorată atunci când aceste investiții sunt efectuate de un IMM, în sensul Recomandării privind IMM-urile.

Litigiul principal și întrebările preliminare

13 HaTeFo, constituită în anul 1999, produce plăci, folii, țevi și profile din material sintetic. Capitalul acestei societăți este deținut de trei persoane fizice, A, B, soția sa, și C, care dețin 24,8 %, 62,8 % și, respectiv, 12,4 % din părțile sociale. A și C sunt administratori ai acestei societăți. A și mama sa, D, sunt, pe de altă parte, asociați cu participație egală în X, o societate la care A și C sunt de asemenea administratori.

14 Din decizia de trimitere reiese că X a asigurat sprijin sub formă de garanții societății HaTeFo la momentul înființării acesteia și că ar fi încheiat de asemenea cu această societate un „Geschäftsbesorgungsvertrag” („contract de mandat”), în temeiul căruia toate comenzile HaTeFo au fost aduse de societatea X, numai aceasta din urmă fiind prezentă pe piața relevantă. Acest contract de mandat ar prevedea și că un reprezentant al X asigură conducerea tehnică a HaTeFo. Pe de altă parte, această din urmă societate ar fi transferat către X activitățile sale de cercetare și de dezvoltare, precum și gestiunea sa informatică și ar utiliza, pentru necesitățile activității sale, unul dintre conturile bancare ale X.

15 Privită separat, HaTeFo poate fi considerată „IMM”. În schimb, ținând seama atât de numărul de salariați, cât și de cifra de afaceri anuală avută de X, acest lucru nu se confirmă dacă HaTeFo ar trebui considerată ca fiind afiliată societății X.

16 Considerând că, pentru că era afiliată societății X, HaTeFo nu constituia un IMM, Finanzamt Haldensleben nu a acordat acesteia, pentru anul 2006, decât subvenția de bază prevăzută de Legea privind subvențiile pentru investițiile din anul 2005, iar nu subvenția majorată.

17 Finanzamt Haldensleben a precizat în special că nu trebuie să se țină seama doar de criteriile formale prevăzute de Recomandarea privind IMM-urile, ci că trebuie să se realizeze o evaluare economică pentru a determina dacă întreprinderile, deși, din punct de vedere formal, sunt autonome, nu trebuie, cu toate acestea, să fie considerate o entitate economică unică. Potrivit acestuia, cele două întreprinderi în cauză ar constitui o astfel de entitate ținând seama de existența contractului de mandat, de repartizarea între acestea a activităților de producție și de comercializare, precum și de faptul că acestea sunt deținute și sunt conduse doar de patru persoane, între trei dintre acestea existând legături strânse de familie.

18 În primă instanță, Finanzgericht a respins acțiunea formulată de HaTeFo precizând că o aplicare pur formală a criteriilor definite de Recomandarea privind IMM-urile, care caracterizează autonomia unei întreprinderi, nu trebuie să conducă la deturnarea sau la eludarea acestora și că, pentru a aprecia această autonomie, trebuie să se ia în considerare celelalte raporturi comerciale întreținute de întreprinderile în cauză în ceea ce privește în special conducerea comercială, contactele cu furnizorii și clienții, precum și exploatarea în comun a logisticii.

19 HaTeFo a sesizat Bundesfinanzhof cu un recurs formulat împotriva deciziei Finanzgericht, în care susține în special că criteriile prevăzute la articolul 3 din anexa la Recomandarea privind IMM-urile, care permit să se caracterizeze întreprinderile „afiliate” în sensul acestei recomandări, trebuie, dimpotrivă, să fie considerate exhaustive.

20 Bundesfinanzhof invocă Hotărârea din 18 octombrie 1990, Dzodzi (C-297/88 și C-197/89, Rec., p. I-3763), pentru a afirma că Curtea este competentă să interpreteze noțiunea de IMM din moment ce această noțiune este prevăzută de o legislație națională care face trimitere la definiția prevăzută de Recomandarea privind IMM-urile.

21 Pe de altă parte, Bundesfinanzhof arată că această recomandare reia în parte condițiile de întocmire a conturilor consolidate, prevăzute la articolul 1 din Directiva 83/349, astfel încât întreprinderile obligate în temeiul acestei directive să țină conturi consolidate pot fi considerate afiliate în sensul Recomandării privind IMM-urile. Acesta adaugă că, în ipoteza în care, precum în cauza principală, o întreprindere nu ține conturi consolidate, trebuie, cu toate acestea, să aprecieze dacă aceasta poate fi considerată afiliată altei întreprinderi în temeiul criteriilor prevăzute în anexa la această recomandare.

22 Bundesfinanzhof are îndoieli, mai întâi, în privința criteriului referitor la un „grup de persoane fizice care acționează în mod concertat”, prevăzut la articolul 3 alineatul 3 al patrulea paragraf din această anexă. În special, ridică problema dacă, pentru a caracteriza un astfel de grup, este suficient să se constate existența unei cooperări funcționale între aceste persoane sau dacă trebuie să se dovedească și faptul că au adoptat un comportament „concertat” și au stabilit raporturi contractuale.

23 În continuare, Bundesfinanzhof ridică problema dacă, în pofida diferitelor tipuri de relații care caracterizează întreprinderile afiliate enumerate la articolul 3 alineatul (3) primul paragraf din aceeași anexă, o evaluare economică de ansamblu a întreprinderilor în cauză, în cadrul căreia apartenența asociaților la aceeași familie sau identitatea administratorilor sunt luate în considerare, poate permite să se considere că aceste întreprinderi sunt afiliate prin intermediul unui grup de persoane fizice care acționează în mod concertat. În sfârșit, instanța ridică problema dacă o astfel de evaluare economică trebuie să fie limitată la cazurile în care aceste persoane au dorit să eludeze definiția IMM-ului.

24 În aceste condiții, Bundesfinanzhof a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) a) Ce condiții trebuie îndeplinite pentru a se putea stabili [că anumite persoane acționează în mod concertat] în sensul articolului 3 alineatul (3) al patrulea paragraf din anexa la [Recomandarea privind IMM-urile]? Este suficientă […] [o] cooperare funcțională între persoanele fizice implicate în ambele întreprinderi și care se desfășoară fără litigii sau divergențe sau se impune o conduită concertată evidentă a acestor persoane?

b) În cazul în care se impune o conduită concertată: aceasta rezultă […] dintr-o simplă cooperare de fapt?

2) În cazul în care nu există obligativitatea existenței unor conturi consolidate, pentru a oferi un răspuns la întrebarea dacă o întreprindere este afiliată a altei întreprinderi prin intermediul unei persoane sau al unui grup de persoane fizice care acționează în mod concertat, în afară de «relațiile» menționate la articolul 3 alineatul (3) primul paragraf din anexa la Recomandarea privind IMM-urile, se impune și o evaluare economică de ansamblu în cadrul căreia sunt analizate aspecte ca relațiile de proprietate – în speță, în special apartenența acționarilor la aceeași familie –, structura acționariatului și integrarea economică [precum și] – în special […] identitatea administratorilor – din întreprinderile în cauză?

3) În cazul în care și sub incidența Recomandării privind IMM-urile se poate realiza o evaluare economică de ansamblu care depășește analiza de fond: acest fapt implică intenția sau cel puțin riscul de eludare a definiției IMM-urilor?”

Cu privire la întrebările preliminare

25 Prin intermediul celor trei întrebări, care trebuie examinate împreună, instanța de trimitere solicită să se stabilească, în esență, dacă articolul 3 alineatul (3) al patrulea paragraf din anexa la Recomandarea privind IMM-urile trebuie interpretat în sensul că numai întreprinderile care au, prin intermediul uneia sau mai multor persoane fizice care acționează în mod concertat, oricare dintre relațiile avute în vedere la articolul 3 alineatul (3) primul paragraf din această anexă trebuie considerate „afiliate” în sensul acestui articol sau dacă existența acestei legături poate rezulta și dintr-o analiză economică de ansamblu cu ocazia căreia s-ar verifica în special intenția acestor persoane de a eluda definiția IMM-ului. Instanța de trimitere solicită de asemenea, în esență, să se stabilească condițiile în care se consideră că persoanele fizice acționează în mod concertat în sensul articolului 3 alineatul (3) al patrulea paragraf din anexa la Recomandarea privind IMM-urile și în special dacă între acestea trebuie să existe relații contractuale.

26 În temeiul articolului 1 din această anexă, este considerată întreprindere orice entitate care desfășoară o activitate economică, indiferent de forma juridică a acesteia.

27 Articolul 3 alineatul (3) din aceeași anexă prevede criteriile care permit calificarea întreprinderilor drept „afiliate” pentru a se determina dacă acestea din urmă constituie un IMM.

28 Rezultă din însuși modul de redactare a articolului 3 alineatul (3) primul și al patrulea paragraf din anexa la Recomandarea privind IMM-urile că aceste dispoziții nu vizează în principiu decât cazul în care între întreprinderi există oricare dintre relațiile enumerate la articolul 3 alineatul (3) primul paragraf literele (a)-(d) din această anexă.

29 Cu toate acestea, nu se poate conchide că nerespectarea din punct de vedere formal a acestei condiții se opune, în toate cazurile, constatării caracterului afiliat al întreprinderilor în cauză.

30 Astfel, trebuie să se interpreteze Recomandarea privind IMM-urile ținând seama de motivele care au condus la adoptarea acesteia (a se vedea prin analogie Hotărârea din 29 aprilie 2004, Italia/Comisia, C-91/01, Rec., p. I-4355, punctul 49).

31 În această privință, rezultă din considerentele (9) și (12) ale acestei recomandări că, prin definirea întreprinderilor afiliate, se urmărește o mai bună înțelegere a poziției economice reale a IMM-urilor și eliminarea din această categorie a grupurilor de întreprinderi a căror putere economică o poate depăși pe cea a unui IMM pentru a se asigura că vor beneficia de avantajele care rezultă pentru categoria IMM-urilor din diferitele reglementări sau măsuri adoptate în favoarea lor numai acele întreprinderi care într-adevăr au nevoie de ele. În aceste considerente se menționează și că, pentru limitarea la strictul necesar a examinării relațiilor care există între întreprinderi prin intermediul persoanelor fizice, trebuie să se restrângă luarea în considerare a acestor relații la societățile care desfășoară activități pe aceeași piață relevantă sau pe piețe adiacente.

32 Astfel, avantajele acordate IMM-urilor constituie, cel mai adesea, excepții de la regulile generale, cum ar fi, cu titlu de exemplu, în domeniul ajutoarelor de stat, astfel încât definiția IMM-ului trebuie să facă obiectul unei interpretări stricte.

33 În aceste condiții, pentru a lua în considerare numai întreprinderile care constituie în mod efectiv IMM-uri independente, trebuie să se examineze structura IMM-urilor care formează un grup economic a cărui putere o depășește pe aceea a unei astfel de întreprinderi și să se asigure că definiția IMM-urilor nu este eludată pentru motive pur formale (a se vedea Hotărârea Italia/Comisia, citată anterior, punctul 50).

34 Trebuie, așadar, să se interpreteze articolul 3 alineatul (3) al patrulea paragraf din anexa la Recomandarea privind IMM-urile în lumina acestui obiectiv, astfel încât întreprinderile între care nu există din punct de vedere formal una dintre relațiile amintite la punctul 28 din prezenta hotărâre, dar care constituie, cu toate acestea, ca urmare a rolului jucat de o persoană fizică sau de un grup de persoane fizice care acționează în mod concertat, o entitate economică unică, trebuie de asemenea să fie considerate întreprinderi afiliate în sensul acestei dispoziții, din moment ce ele își desfășoară activitățile sau o parte a activităților pe aceeași piață relevantă sau pe piețele adiacente (a se vedea prin analogie Hotărârea Italia/Comisia, citată anterior, punctul 51).

35 Pe de altă parte, condiția potrivit căreia persoane fizice acționează în mod concertat este îndeplinită atunci când aceste persoane se coordonează pentru a exercita asupra deciziilor comerciale ale întreprinderilor în cauză o influență care exclude ca aceste întreprinderi să poată fi considerate ca fiind independente una de cealaltă din punct de vedere economic. Îndeplinirea acestei condiții depinde de împrejurările cauzei și nu poate, în mod necesar, să fie subordonată existenței unor relații contractuale între aceste persoane și nici chiar constatării intenției lor de a eluda definiția IMM-ului.

36 În ceea ce privește relațiile economice și financiare care există între HaTeFo și X, din decizia de trimitere reiese că X comercializează totalitatea producției HaTeFo, această din urmă societate nefiind prezentă pe piață. Un reprezentant al X ar fi responsabil de aspectele tehnice ale producției HaTeFo. În plus, aceasta ar fi transferat societății X gestiunea sa informatică și pe cea a achizițiilor sale, precum și activitatea sa de cercetare. În sfârșit, aceasta ar utiliza pentru nevoile activității sale unul dintre conturile bancare ale societății X.

37 Trebuie, în plus, să se sublinieze, astfel cum reiese din decizia de trimitere, existența unei legături de familie între A, B și D, care dețin aceste două întreprinderi, și faptul că A și C conduc în mod simultan aceste societăți. Astfel de legături par de natură să dea acestor persoane posibilitatea de a se coordona pentru a exercita asupra deciziilor comerciale ale întreprinderilor în cauză o influență care exclude ca acestea din urmă să poată fi considerate ca fiind independente una de cealaltă din punct de vedere economic.

38 Ținând seama de cele de mai sus, două societăți care se află într-o situație analogă cu aceea a societăților din litigiul principal par să poată fi considerate în sensul că, în realitate, constituie, prin intermediul unui grup de persoane fizice care acționează în mod concertat, o entitate economică unică, astfel încât trebuie să fie considerate întreprinderi afiliate în sensul articolului 3 alineatul (3) al patrulea paragraf din anexa la Recomandarea privind IMM-urile, aspect pe care instanța de trimitere trebuie totuși să îl aprecieze, dând posibilitatea părților interesate de a dovedi contrariul.

39 Rezultă din ansamblul considerațiilor care precedă că trebuie să se răspundă la întrebările adresate că articolul 3 alineatul (3) al patrulea paragraf din anexa la Recomandarea privind IMM-urile trebuie interpretat în sensul că unele întreprinderi pot fi considerate „afiliate”, în sensul acestui articol, atunci când rezultă din analiza raporturilor atât juridice, cât și economice stabilite între întreprinderi că ele constituie, prin intermediul unei persoane fizice sau al unui grup de persoane fizice care acționează în mod concertat, o entitate economică unică, chiar și atunci când între acestea nu există în mod formal una dintre relațiile avute în vedere la articolul 3 alineatul (3) primul paragraf din această anexă. Se consideră că acționează în mod concertat în sensul articolului 3 alineatul (3) al patrulea paragraf din această anexă persoanele fizice care se coordonează pentru a exercita asupra deciziilor comerciale ale întreprinderilor în cauză o influență care exclude ca întreprinderile respective să poată fi considerate ca fiind independente una de cealaltă din punct de vedere economic. Îndeplinirea acestei condiții

depinde de împrejurările cauzei și nu este în mod necesar subordonată existenței unor relații contractuale între aceste persoane și nici chiar constatării intenției lor de a eluda definiția IMM-ului în sensul acestei recomandări.

Cu privire la cheltuielile de judecată

40 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a șaptea) declară:

Articolul 3 alineatul (3) al patrulea paragraf din anexa la Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii trebuie interpretat în sensul că unele întreprinderi pot fi considerate „afiliate”, în sensul acestui articol, atunci când rezultă din analiza raporturilor atât juridice, cât și economice stabilite între întreprinderi că ele constituie, prin intermediul unei persoane fizice sau al unui grup de persoane fizice care acționează în mod concertat, o entitate economică unică, chiar și atunci când între acestea nu există în mod formal una dintre relațiile avute în vedere la articolul 3 alineatul (3) primul paragraf din această anexă.

Se consideră că acționează în mod concertat în sensul articolului 3 alineatul (3) al patrulea paragraf din această anexă persoanele fizice care se coordonează pentru a exercita asupra deciziilor comerciale ale întreprinderilor în cauză o influență care exclude ca întreprinderile respective să poată fi considerate ca fiind independente una de cealaltă din punct de vedere economic. Îndeplinirea acestei condiții depinde de împrejurările cauzei și nu este în mod necesar subordonată existenței unor relații contractuale între aceste persoane și nici chiar constatării intenției lor de a eluda definiția microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici sau mijlocii în sensul acestei recomandări.

Semnături